ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 35.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, *4-го Мая* — **1845** — *Wilno* PIĄTEK, *4-go Maja.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 28 Апрѣля.

Высочайшій Рескриптъ,

данный на имя Преосвященнаго Архіепископа Литовскаго Іосифа.

Преосвященный Архіепископъ Литовскій Іосифъ! При особенномъ вниманіи Моемъ къ отличнымъ заслугамъ, ознаменовавшимъ пастырское служеніе ваше Православной Церкви и Отечеству, Я видѣлъ и нынѣ новые опыты вашей неутомимой ревности и распорядительности къ должному устроенію важной, ввѣренной вамъ Епархіи, въ Западномъ краѣ Имперіи. Желая посему явить новый знакъ Монаршаго къ вамъ благоволенія, Всемилостивѣйше жалую вамъ алмазный крестъ для ношенія на клобукѣ.

Поручая Себя молитвамъ вашимъ, пребываю всегда къ вамъ благосклонный.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

С. Петербургъ,
14-го Апрѣля 1845 года.

—

Высочайшею Грамотою, 16 го Марта, Преосвященный *Антоній*, Митрополитъ Новгородскій и С. Петербургскій, Всемилостивѣйше сопричисленъ къ ордену Св. Апостола Андрея Первозваннаго.

— Высочайшими Грамотами, 2-го 14-го 16-го и 17 Марта, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: ордена Св. Владиміра 2-й степени: Начальникъ Штаба Войска Донскаго, Генералъ-Лейтенантъ *Хомутовъ*; ордена Св. Анны 1-й степени, Генералъ-Маіоры: Командиръ 1-й Бригады 19-й Пѣхотной Дивизіи, *Полтининъ*, и Начальникъ Штаба Военно-Учебныхъ Заведеній, *Ростовцовъ*; ордена Св. Станислава 1-й степени, въ должности Шталмейстера Его Императорскаго Высочества Государя Наслѣдника Цесаревича, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Толстой*, Начальникъ 6-го Округа Корпуса Жандармовъ, Генералъ-Маіоръ *Викторовъ* 1-й, и Бессарабскій Областной Предводитель Дворянства, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Стурдза*.

—

Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Придворной Конторѣ 14-го Апрѣля, дѣвицы: Графиня Александра *Гурьева*, Княжна Наталія *Горчакова* и Елена *Кочубей* Всемилостивѣйше пожалованы во Фрейлины къ Ея Величеству Государынѣ Императрицѣ.

—

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 28 go Kwietnia.

Najwyższy Reskrypt,

do Najprzewielebniejszego Arcy-Biskupa Litewskiego Józefa.

Najprzewielebniejszy Arcybiskupie Litewski Józefie! Zwracając szczególną Moję uwagę na odznaczające się zasługi, znamionujące pasterskie służenie wasze Prawosławnemu Kościołowi i Ojczyźnie, Widziałem i teraz nowe dowody waszéj niezmordowanéj gorliwości i działalności, ku należytemu urządzeniu ważnéj, powierzonéj wam Dyecezyi, w Zachodnim kraju Cesarstwa. Pragnąc zatém okazać nowy dowód Monarszych ku wam względów, Najmiłościwiéj udarowuję was brylantowym krzyżem dla noszenia na kłobuku.

Polecając się modlitwom waszym, zostaję na zawsze ku wam przychylnym.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

St. Petersburg,
14-go Kwietnia 1845 roku.

—

Przez Najwyższy Dyplomat, 16-go Marca, Najprzewielebniejszy *Antoni*, Metropolita Nowgorodzki i Petersburgski, Najłaskawiéj policzony do Orderu Świętego Andrzeja Apostoła Piérwszego Wezwania

— Przez Najwyższe Dyplomata, 2-go, 14-go, 16-go i 17-go Marca, Najłaskawiéj mianowani Kawalerami: Orderu Św. Włodzimierza 2 giéj klassy: Naczelnik Sztabu Wojska Dońskiego, Jenerał Porucznik *Chomutow*; Orderu Św. Anny 1-éj klassy: Jenerał-Majorowie: Dowódzca 1-éj Brygady 19-éj Dywizyi Pieszéj *Poltinin*, i Naczelnik Sztabu Wojskowo-Naukowych Zakładów, *Rostowcow*; Orderu Św. Stanisława 1-éj klassy: Zostający w obowiązku Koniuszego Jego Cesarskiej Wysokości Następcy Cesarzewicza, Rzeczywisty Radzca Stanu *Tołstoj*; Naczelnik 6-go Okręgu Korpusu Żandarmów, Jenerał-Major *Wiktorow* 1-szy, i Bessarabski Obwodowy Marszałek Dworzaństwa, Rzeczywisty Radzca Stanu *Sturdza*.

—

Przez Najwyższy Ukaz, dany do Biura Dworu 14-go Kwietnia, Hrabianka Alexandra *Gurjew* Xiężniczka Natalia *Gorczakow*, i Helena *Koczubej*, Najłaskawiéj mianowane Frejlinami Najjaśniejszej Cesarzowej Jej Mości.

—

Государь Императоръ, 7-го сего Марта, по положенію Комитета Миниетровъ, вслѣдствіе представленія Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, состоявшемуся, Высочайше повелѣть соизволилъ:

1) Разрѣшить выдачу изъ Витебскаго Приказа Общественнаго Призрѣнія помѣщикамъ Витебской губерніи, преимущественно для обезпеченія засѣва полей яровымъ хлѣбомъ, отъ 2-хъ до 4-хъ руб. серебромъ на ревизскую мужеска пола душу, а по особенно уважительнымъ случаямъ, до 10-ти рублей серебромъ на душу, съ разрѣшенія Начальника губерніи, назначивъ для того нынѣ же изъ сказаннаго Приказа 200,000 руб. серебромъ, и выдавать въ таковомъ размѣрѣ деньги, какъ необходимое и немедленное пособіе, примѣняясь впрочемъ, относительно обезпеченія и платежа сихъ ссудъ, къ Высочайше утвержденнымъ 18 Іюля 1840 года правиламъ для надбавочныхъ займовъ въ Тульской, Калужской и Рязанской губерніяхъ.

и 2) При допущенной уже отсрочкѣ на три года взноса слѣдующихъ платежей и недоимокъ въ кредитныя учрежденія, причислить на остальное время займовъ изъ Банковыхъ установленій къ капитальному долгу и недоимки, которыя произойдутъ отъ разсроченныхъ платежей; при чемъ уплату ссудъ, назначенныхъ нынѣ помѣщикамъ Витебской губерніи, расположить также на остальное время, по которому имѣнія приняты въ залогъ; возвратъ же ссудъ, которыя будутъ сдѣланы для незаложенныхъ имѣній опредѣлить въ продолженіи 12 ти лѣтъ, на точномъ основаніи Высочайшаго повелѣнія, состоявшагося 18 Іюля 1840 года при утвержденіи Его Величествомъ вышеупомянутыхъ правилъ для надбавочныхъ займовъ въ Тульской, Калужской и Рязанской губерніяхъ.

Najjaśniejszy Cesarz Jego Mość, d. 7-go Marca, w skutku uchwały Komitetu Ministrów, z powodu przedstawienia P Ministra Spraw Wewnętrznych zapadłéj, Najwyżéj rozkazać raczył.

1) Dozwolić wydania z Witebskiéj Izby Powszechnego Opatrzenia, obywatelom Gubernii Witebskiéj, osobliwie dla zapewnienia siejby jarzyny, od 2 do 4 rubli srébrem, na duszę, płci męzkiéj spisem ludności objętą, a w szczególnych przypadkach, do 10 rubli srébrem na duszę, za decyzyą Naczelnika gubernii, przeznaczywszy na to teraz z rzeczonéj Izby 200,000 rub. sr., i wydawać w takowym stosunku pieniądze, jako nieodzowne i niezwłoczne wsparcie, stosując się z resztą, co do ubezpieczenia i spłaty tych pożyczek, do Najwyżéj zatwierdzonych d. 18 Lipca 1840 roku przepisów na dodatkowe pożyczki w guberniach: Tulskiéj, Kałuz iéj i Rjazańskiéj.

2. Obok dozwolonego już przedłużenia na lat trzy należących się opłat i zaległosci instytucyom kredytowym, doliczyć na pozostający czas pożyczek z zakładów Bankowych do kapitalnego długu i te zaległości, jakie wynikną z rozłożonych na raty opłat; przyczém spłatę pożyczek, przeznaczonych teraz dla obywateli gubernii Witebskiéj, rozłożyć także na czas pozostały, na który dobra przyjęte są w zastaw; zwrot zaś pożyczek, które będą udzielone na dobra nieoddane w zastaw, rozłożyć na lat 12, w ścisłém zastosowaniu się do Najwyższego rozkazu, w dniu 18 Lipca 1840 roku wydanego w czasie zatwierdzenia przez Jego Cesarską Mość wyż-wspomnionych przepisów na dodatkowe pożyczki w guberniach: Tulskiéj, Kałuzkiéj i Rjazańskiéj.

Одесса, 23 *Марта.*

Съ прибывшимъ сюда въ минувшую Пятницу, изъ Сухумъ-Кале, военнымъ пароходомъ-фрегатомъ „Бессарабія" получено извѣстіе, что въ день отплытія сего парохода изъ Сухумъ-Кале, 17-го Марта, прибылъ туда изъ Керли Его Сіятельство Г. Главнокомандующій Отдѣльнымъ Кавказскимъ Корпусомъ, Намѣстникъ Кавказскій, Новороссійскій и Бессарабскій Генералъ-Губернаторъ, Графъ М. С. *Воронцовъ*. Его Сіятельство, отплывши 14-го числа изъ Анапы. посѣтилъ на пути своемъ, вдоль восточнаго берега Чернаго Моря, слѣдующія укрѣпленныя мѣста: Новороссійскъ (Суджъ Кале), Новотроицкое (Ишадъ). Головинскій Фортъ (Субаши), Навагинскій Фортъ (Сочу), Крѣпость Св. Духа (Ардлеръ) и Пицунду, извѣстную по живописнымъ развалинамъ древней Христіанской церкви; 17-го числа вечеромъ, Его Сіятельство предполагалъ отплыть моремъ въ Редутъ-Кале, и оттуда, 18-го, выѣхать сухимъ путемъ въ Тифлисъ.

Odessa, 23 *marca.*

Przybyła tutaj w zeszły Piątek, z Suchum-Kale, wojenna fregata parowa *Bessarabia*, przywiozła wiadomość, że w dniu odpłynięcia tego parostatku z Suchum-Kale, 17-go Marca, przybył tam z Kerczu P. Głównodowodzący Oddzielnym Korpusem Kaukazkim, Namiestnik Kaukazki, Jenerał Gubernator Noworossyjski i Bessarabski, Hrabia *Woroncow*. Po wypłynieniu d. 14-go t. m. z Anapy, zwiedził on po drodze, wzdłuż wschodniego brzegu morza Czarnego, następne miejsca warowne: Noworossyjsk (Sudżuk Kale), Nowotroickoje (Iszad), Gołowińską warownią (Subaszy), Nawagińską warownią (Soczę) twierdzę św Ducha (Ardler) i Picundę, znaną z malowniczych rozwalin starożytnéj świątyni Chrześciańskiéj. Dnia 17-go wieczorem, Hrabia Woroncow miał odpłynąć morzem do Redut-Kale, a stamtąd, d. 18-go, puścić się w drogę lądem do Tyflisu.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 21 *Апрѣля.*

Съ 1-го числа Апрѣля будущаго года, произойдутъ значительныя перемѣны по предмету образованія юношества, приготовляющагося къ военной службѣ. Никто не будетъ допущенъ къ испытанію, для полученія офицерскаго званія, кто не представитъ свидѣтельства объ окончаніи курса наукъ въ гимназіи, и недокажетъ свѣдѣній, необходимыхъ для поступленія въ университетъ; при этомъ будутъ требовать знанія латинскаго языка, но греческій не почитается необходимымъ. Настоящія дивизіонныя училища будутъ, съ того времени, закрыты, гимназіи же и высшія гражданскія училища заступятъ ихъ мѣсто. Отнынѣ военноучебныя заведенія предназначены будутъ только для наукъ собственно военныхъ.

— Собраніе здѣшнихъ еврейскихъ друзей реформы издало на дняхъ прокламацію къ своимъ германскимъ единовѣрцамъ, коею, между прочимъ, приглашаетъ ихъ, чтобы они дали подписки въ томъ, что отнынѣ не будутъ считать талмудъ имѣющимъ обязательную силу, что прекратятъ вѣрованіе въ ученіе о Мессіи, съ указаніемъ на Земный Іерусалимъ, но душею и тѣломъ преданы будутъ той землѣ, въ коей живутъ. Для возобновленія Юдаизма въ соотвѣтственной формѣ, и установленія религіозныхъ обрядовъ, сообразно нуждамъ настоящаго времени, вскорѣ собранъ будетъ Синодъ, состоящій изъ еврейскихъ богослововъ, грамотныхъ людей и мірянъ.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 21 *kwietnia.*

Z dniem 1 kwietnia przyszłego roku, wejdą w wykonanie znaczne zmiany pod względem kształcenia młodzieży, przygotowującéj się do stanu wojskowego. Nikt nie będzie mógł być przypuszczonym do złożenia examinu na oficera, kto nie złoży examinu dojrzałości (maturitatis) w gimnazyum, i nie dowiedzie umysłowego ukształcenia, potrzebnego dla ucznia, udającego się do uniwersytetu. Znajomość języka łacińskiego jest wymaganą, greckiego zaś nie koniecznie. Dotychczasowe szkoły dywizyjne zostaną od powyższego terminu zniesione, a gimnazya i wyższe szkoły obywatelskie zastąpią ich miejsce. Szkoły wojenne, przeznaczone będą na przyszłość tylko dla nauki właściwych wiadomości wojennych.

— Zgromadzenie tutejszych żydowskich przyjaciół reformy, wydało właśnie odezwę do swych niemieckich spółwyznawców, w któréj pomiędzy innemi wzywa ich, aby przez złożenie swych podpisów uznali, że odtąd nie będą już talmudu za obowiązującą ich powagę uważać; że przestaną wierzyć w naukę o Messyaszu, ze wskazaniem na ziemską Jerozolimę, ale że duszą i ciałem należeć będą do kraju, w którym żyją. W celu odnowienia judaizmu w odpowiednéj formie, i urządzenia obrządków religijnych, podług rytuału zastosowanego do potrzeb obecnego czasu, zwołany ma być wkrótce Synod z żydowskich teologów i uczonych laików złożony.

Австрія.

Вѣна, 20 *Апрѣля*.

Вчера, въ день тезоименитства австрійскаго Императора, на гласисѣ дворца былъ парадъ войскамъ здѣшняго гарнизона. Отрядъ былъ довольно многочисленъ, потому что на этотъ день прибыли въ столицу войска, расположенныя въ ближайшихъ городахъ. Въ этомъ году наборъ будетъ значительнѣе обыкновенно случившагося въ мирное время, потому что 2/14 части арміи, прослуживъ сроки, отправятся по домамъ. Наборъ этотъ будетъ простираться: въ Галиціи до 13,956 чел., въ Богеміи до 12,126 чел., въ Моравіи до 6,277, въ Австріи верхней и нижней до 5,898, въ Илляріи и внутренней Австріи до 6,007; итого 44,266. Но вмѣсто ихъ будетъ выпущено въ отставку поступившихъ въ 1831 и 1832 г. 17,991 чел.

Тріэстъ, 17 *Апрѣля*.

Ихъ Королевскія Высочества герцогъ Бордоскій и герцогиня Ангулемская, пріѣхали вчера въ сей городъ. Герцогиня Ангулемская, на пароходѣ, отправилась въ Анкону, откуда она поѣдетъ въ Лоретто. Слышно, что въ слѣдующемъ мѣсяцѣ весь дворъ французскихъ принцевъ навсегда выѣдетъ изъ Герца.

Прага, 13 *Апрѣля*.

На вчерашнемъ засѣданіи генеральныхъ штатовъ, утверждено 67 голосами противъ 3, положеніе о государственномъ заемномъ банкѣ.

Франція

Парижъ, 23 *Апрѣля*

Въ палатѣ перовъ приняты проекты законовъ: относительно таможенныхъ пошлинъ на антильскихъ островахъ, поливанія полей и нѣсколько другихъ менѣе значительныхъ и мѣстной важности.

— Уже нѣсколько дней, какъ между Парижемъ и Лондономъ чаще обыкновеннаго разъѣзжаютъ курьеры.

— Вопросъ объ учрежденіи банка въ Альжирѣ, наконецъ рѣшенъ совѣтомъ парижскаго банка; тамъ учреждается контора, съ капиталомъ въ 10 милліоновъ франковъ, подъ управленіемъ парижскаго банка, изъ суммъ котораго выдана будетъ часть основнаго капитала, именно два милліона франковъ. Проектъ постановленія по сему предмету будетъ, какъ слышно, вскорѣ представленъ.

— Въ министерскихъ журналахъ пищутъ, что министръ иностранныхъ дѣлъ сегодня еще никого не принималъ, но болѣе никакихъ подробностей о его здоровьѣ не сообщаютъ.

— Капитанъ корвета Пажъ отправился не къ антильскимъ островамъ, какъ писали въ нѣкоторыхъ журналахъ, а въ Океанію; съ нимъ посланы новыя инструкціи адмиралу Гамелену. Въ журналѣ *Presse* полагаютъ, что французское правительство намѣревается совершенно оставить Отаити и что для сего отправило туда г-на Пажа.

— Въ Палеройялѣ приготовляютъ большое помѣщеніе; кажется, что тамъ будутъ жить неаполитанскіе принцы.

— Послѣднія донесенія изъ Альжира простираются по 15-го Апрѣля. Маршалъ князь Исли, 14 числа отправился въ Блиду. Изъ Орана увѣдомляютъ, что почти вся тамошняя дивизія выступила въ походъ. Кажется, что на западной сторонѣ отъ Саида было уже нѣсколько стычекъ между племенами союзными съ Французами и отрядомъ конницы, отправленной Абд-эль-Кадеромъ, для защиты дуаровъ, уходящихъ въ предѣлы марокскаго владѣнія.

— Недавно скончался въ Лиможѣ извѣстный скряга, Сенъ-Леже, владѣлецъ значительнаго имущества. Онъ имѣлъ много земли, которую отдавалъ въ аренду за одинаковую цѣну, въ продолженіи 60 лѣтъ, и деньги, не отдавая въ ростъ, закапывалъ или хранилъ у себя. Наслѣдники его дѣлаютъ теперь, по всему дому и смежнымъ мѣстамъ, поиски, и ежедневно отыскиваютъ новые клады; въ одномъ только домѣ, на чердакѣ, подъ каминами, въ конюшняхъ и пр., нашли уже слишкомъ 400,000 франковъ. Г. Сенъ-Леже одѣвался какъ нищій; весь гардеробъ его проданъ съ публичнаго торга, за 50 сантимовъ.

Austrya.

Wiedeń, 20 *kwietnia*.

Z powodu rocznicy urodzin N. Cesarza, w dniu wczorajszym, załoga stolicy odbywała paradę, na stoku. Liczba wojska była dosyć znaczna; ściągniono bowiem na ten dzień załogi, stojące w pobliższych miasteczkach stolicy. W tym roku więcéj do wojska powołanych będzie spisowych, niż zwykle bywało w czasie pokoju, z powodu, że 2/14 części wysłużonych żołnierzy rozejda się do domów. Pobór ten wynosić będzie: z Galicyi 13,956 ludzi, z Czech 12,126, z Moraw i Szląska 6 277; z Austryi wyższéj i niższéj 5,898, z Illiryi i Austryi wewnętrznéj 6,007; ogółem 44,266 Natomiast otrzyma uwolnienie 17,991 ludzi, którzy do wojska w latach: 1831 i 1832 powołani zostali.

Tryest, 17 *kwietnia*.

Ich KK. WW. Xiążę Bordeaux i Xiężna Angoulême wczoraj tu przybyli. Xiężna statkiem parowym odpłynęła dziś do Ankony, skąd uda się do Loretu. Słychać, że w przyszłym miesiącu cały dwór Xiążąt francuzkich na zawsze opuści Gorycyą.

Praga, 11 *kwietnia*.

Stany nasze, które rozpoczęły swoje obrady d. 8 t. m. na posiedzeniu wczorajszém, przyjęły 67 głosami przeciw 3 urządzenie banku hipotecznego, opartego na listach zastawnych.

Francya.

Paryż, 23 *kwietnia*.

W Izbie Parów przyjęte zostały projekta do praw: względem opłat celnych na Antyllach; względem skrapiania łąk, i kilka innych pomniejszych, miejscowego interessu.

— Od dni kilku postrzegać się daje wielki ruch gońców między Paryżem i Londynem.

— Rada banku Paryzkiego rozstrzygnęła nakoniec kwestyą co do założenia banku w Algierze, w ten sposób, iż ma być tam ustanowiony oddzielny kantor, z kapitałem 10-ciu milionów; bank Paryzki administrować będzie tym kantorem, i część kapitału zakładowego, 2 miliony franków, ze swoich funduszow udzieli. Projekt do prawa w tym przedmiocie, niezwłocznie, jak słychać, ma być Izbom przedstawiony.

— Dzienniki ministeryalne donoszą, że Minister spraw zagranicznych dzisiaj jeszcze nikogo nie przymuje; nie udzielają jednak obszerniejszych o jego zdrowiu szczegółów.

— Kapitan korwety *Page*, nie do Antyllów, jak niektóre dzienniki doniosły, ale popłynął do Oceanii, w celu zawiezienia nowych instrukcyi Admirałowi Hamelin. Dziennik *Presse*. mniema, że rząd francuzki ma zamiar opuścić zupełnie Otahity, i że w tym celu wysłał tam P. Page.

— W téj chwili czynią znaczne przygotowania w Palais-Royal. Zdaje się, że Xiążęta Neapolitańscy, spodziewani w Paryżu, tam mieszkać będą.

— Wiadomości z Algieru dochodzą do 15 go kwietnia. Marszałek Xiążę Isly wyjechał 14 kwietnia do Blidah. Z Oranu piszą, że prawie cała tamtejsza dywizya wystąpiła w pole. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że już kilka mniéj ważnych utarczek, na zachód od Saidy, zaszło między sprzymierzeńcami Francuzów a oddziałem jazdy, wysłanym przez Abd-el Kadera, w pomoc uciekającym duarom, chroniącym się na ziemię Marokkańską.

— W ostatnich czasach umarł w Limoges sławny skąpiec, Saint Léger, pan wielkiéj fortuny. Miał on znaczne posiadłości ziemskie, które oddawał w dzierżawę za jednostajną cenę od lat 60 i kapitały, które nie umieszczając nigdy na procent, zakopywał lub chował u siebie. Spadkobiercy jego czynią w téj chwili w całym domu i miejscach otaczających poszukiwania, które codzień odkrywają nowe składy pieniędzy; i tak, w samym domu po za lisztwami, pod kominem i t. p., w stajni nakoniec, znaleziono już przeszło 400,000 franków. P. Saint Léger ubierał się jak ostatni nędzarz; cała jego garderoba sprzedana została przez licytacyą za 50 centimów.

24 Апрѣля.

Въ замкѣ Нельи дѣлаютъ приготовленія къ пріему герцога Салернскаго, ожидаемаго сюда чрезъ двѣ недѣли. Принцъ Омальскій возвратился сюда изъ поѣздки въ Бретань. Его Величество Король принималъ вчера адмирала Дюпети-Туара.

— Изъ Алжира увѣдомляютъ, что экспедиціонный отрядъ противъ Кабиловъ выступитъ въ походъ 4 го Мая.

— Г-нъ Гизо выѣхалъ вчера изъ дому; повидимому онъ весьма слабъ; слѣдственно справедливы были слухи о разстроенномъ его здоровьѣ.

— Въ Брестъ послано повелѣніе немедленно снарядить военный бригъ *Palinure*, для смѣны находящагося у африканскихъ береговъ брига *Le Berceau*, на которомъ, въ занзибарской гавани, оказалась эпидемическая болѣзнь, похитившая большую часть его экипажа.

— Генералъ Вентура, тотъ самый, который, вмѣстѣ съ генераломъ Алларомъ, образовалъ армію Лагорскаго Хана Рундшита Синга, на европейскій манеръ, и оставившій тамошнюю службу по причинѣ возникшихъ послѣ смерти Руншита смятеній, прибылъ въ Марсель и выдерживаетъ тамъ карантинъ. Чрезъ нѣсколько дней онъ пріѣдетъ въ Парижъ.

— Сегодня, французскіе содержатели почтъ соберутся для совѣщанія о мѣрахъ къ отвращенію угрожающаго имъ отъ размноженія желѣзныхъ дорогъ разоренія. Вслѣдствіе поданной по сему предмету содержателями почтъ жалобы, назначена уже правительствомъ особая коммиссія, но еще неизвѣстно, въ какомъ положеніи находится это дѣло.

— Въ *Journal des Débats* помѣщено извѣстіе изъ Неаполя отъ 8-го Апрѣля, что переговоры касательно торговаго трактата идутъ успѣшно.

— Извѣстный естествоиспытатель Соссюръ скончался въ Женевѣ на 77 году отъ роду.

— По письмамъ изъ Буржа, здоровье герцогини Беирской нисколько не поправляется и опасенія на счетъ ея жизни постоянно возрастаютъ.

25 Апрѣля.

Изъ журнала *Toulonnais*: ,,Абд-эль-Кадеръ отправилъ въ Алжирію нѣсколько сотъ всадниковъ, чтобы возжечь тамъ мятежъ и склонить алжирскія племена перейти въ подданство къ марокскому императору. Дѣятельность и предусмотрительность генераловъ Ламорисьера, Каваньяка и Буржоли сохранятъ спокойствіе. Генералы сіи выступили уже въ походъ съ своими колоннами. Эмиръ вѣроятно въ то время начнетъ дѣйствовать, когда большая часть алжирскаго отряда выступитъ въ экспедицію въ восточныя провинціи.

— Въ Байоннѣ, въ Великую Пятницу, нашли въ Корванѣ бѣдныхъ богоугоднаго заведенія св. Альва, банковый билетъ въ 10,000 фр., и при немъ запись на полученіе вѣчнаго дохода для сего заведенія, съ этой суммы, по 4,600 фр. въ годъ.

— Сочинитель книги, подъ заглавіемъ: ,,*Десять лѣтъ послѣ Іюльской революціи*,“ Г. Людовикъ Бланкъ, продалъ книгопродавцу два новыя свои сочиненія за 500,000 франковъ; одно изъ этихъ сочиненій есть исторія французской революціи.

26 Апрѣля.

Совѣщанія палаты депутатовъ. На засѣданіи 23 ч., палата утвердила проектъ постановленія о перемѣнѣ рентовъ, большинствомъ 202 голосовъ противъ 86; пренія по сему проекту продолжались нѣсколько дней, при коихъ отвергнуты были разныя поправки, предложенныя Гг. Морномъ, Лефебромъ, Кремье и Траси. 24-го числа, Г. Шапюи де Монлавиль представилъ палатѣ прошеніе противъ укрѣпленія Парижа. Потомъ Г. Тьеръ потребовалъ назначенія дня, для предложенія канцлеру вопросовъ относительно религіозныхъ конгрегацій. Палата назначила для сего 2-е Мая. Наконецъ разсматриваемъ былъ проектъ закона о наложеніи пошлины на туземный сахаръ, который и утвержденъ большинствомъ 229 голосовъ противъ 2. На засѣданіи 25-го числа, Г. Лагранжъ прочелъ проектъ касательно освобожденія жителей деревень отъ платежа, взимаемаго при въѣздахъ въ города; палата назначила для разсмотрѣнія сего проекта 10 Мая. Потомъ палата занялась проектомъ Гг. Мортимера-Терно, Кинета и Терна, относительно раскладки расходовъ на устройство тротуаровъ въ городахъ, и утвердила сей проектъ большинствомъ 185

Dnia 24 kwietnia.

W zamku Neuilly czynią przygotowania na przyjęcie Xięcia Salerno, który ma tu przybyć w przeciągu dwóch tygodni. Xiążę Aumale wrócił z Bretanii do Paryża. Monarcha dawał wczoraj posłuchanie Admirałowi Dupetit-Thouars.

— Donoszą z Algieru, że wojska mające mieć udział w wyprawie przeciw Kabylom, wyruszą 4 maja.

— P. Guizot wczoraj wyjeżdżał; jest jednak mocno osłabiony i cierpiący, co utwierdza krążące wieści o nadwerężoném jego zdrowiu.

— Wydano polecenie, aby w Brest uzbrojony był jak najśpieszniéj bryg *Palinure*, mający zastąpić przy brzegach Afrykańskich bryg *Le Berceau*, na którym w porcie Zanzibarskim wybuchła choroba, i pozbawiła go znacznéj części jego osady.

— Jenerał Ventura, który łącznie z Jenerałem Allard, wojsko zmarłego Rundszyta Singa, władzcy Lahory, uorganizował na sposób Europejski: opuściwszy służbę, z powodu zaszłego po śmierci Rundszyta bezrządu, znajduje się w kwarantannie w Marsylii i za dni kilka do Paryża przybędzie.

— W dniu dzisiejszym, poczthalterowie Francuzcy odbywać będą wielką naradę, w celu przedsięwzięcia środków do odwrócenia grożącéj im ruiny z powodu zbytniego szerzenia się dróg żelaznych. Kwestya ta jest nader ważna; rząd już, na zażalenia poczthalterów, przeznaczył w tym celu komissyą, ale nie wiadomo, jak dalece ta w pracach swoich postąpiła.

— *Journal des Débats* donosi z Neapolu pod dniem 8 m. b. m., że układy o zawarcie traktatu handlowego z Francyą, biorą kierunek pomyślny.

— Sławny badacz przyrodzenia Saussure, umarł w Genewie, w 77-m roku życia swego.

— Według listów z Bourges nadeszłych, zdrowie Xiężny Beiry w niczém się nie polepszyło i coraz wzmaga się obawa o jéj życie.

Dnia 25 kwietnia.

Z dziennika *Toulonnais*: ,,Abd el-Kader wysłał do Algieru kilkuset jeźdźców, dla pobudzenia do powstania i zmuszenia plemion Algierskich do przejścia pod berło Cesarza Marokkańskiego. Spodziewamy się, że czujność i przezorność Jenerałów: Lamoricière, Cavaignac i Bourjolly potrafią utrzymać spokojność. Dowódzcy ci wyszli już w pole na czele swoich kolumn ruchomych. Emir, według wszelkiego prawdopodobieństwa, rozpocznie swoje działania, kiedy znaczna część dywizyi Algierskiéj zajęta będzie wyprawą w prowincyach wschodnich.“

— W Bayonnie, w Wielki Piątek, znaleziono w karbonie ubogich szpitala św. Leona, bilet bankowy na 110,000 fr. i z nim kartkę z zapisem dochodu wieczystego od téj summy, 4 600 fr., na rzecz tego zakładu.

— Ludwik Blanc, autor historycznego dzieła, p. t. „*Dziesięć lat po rewolucyi lipcowéj*“, sprzedał xięgarzowi dwa nowe dzieła swoje za pół miliona franków; jedném z tych dzieł, ma być Historya rewolucyi francuzkiéj.

Dnia 26 kwietnia.

Obrady Izby Deputowanych. Na posiedzeniu 23 go, Izba przyjęła prawo o zamianie pięcio-procentowych rentów na 4½ proc., nad którém przez dni kilka się naradzała, większością 202 głosów przeciw 86. Prawo to zaręcza między innemi, że żadne nowe zniżenie ani wykupno tych rent nie nastąpi przed upływem lat 10. Dnia 24-go, P. Chapuis de Montlaville złożył Izbie petycyą przeciw obwarowaniu Paryża; następnie P. Thiers zażądał, aby mu wyznaczono dzień, w którymby mógł interpellować Wielkiego Kanclerza, względem kongregacyj religijnych: na co Izba obrała dzień 2-gi maja; nakoniec roztrząsano prawo o podatkowaniu cukru krajowego, które zatwierdzono większością 229 głosów przeciw 2. Dnia 25 go, P. Lagrange odczytał projekt, względem uwolnienia mieszkańców gmin od podatku, pobieranego przy wjeździe do miast; dzień 10-ty maja wyznaczono dla roztrząśnienia pomienionego projektu, poczém Izba zajęła się wnioskiem PP. Mortimer Terneaux, Quinette i Terne, względem rozdziału kosztów, ponoszonych na budowę chodników w miastach, i zatwierdziła takowy większością 185 głosów przeciw 47. Daléj rozbierano prawo o udzieleniu kredytu 527 241 fr. na zaspokojenie procentów pożyczki Greckiéj, przez Francyą zaręczonéj. W rozprawach brali udział,

голосовъ противъ 47. За тѣмъ разсматриваемъ былъ проектъ постановленія о назначеніи кредита въ 527,241 фр. на уплату процентовъ греческаго займа, въ коемъ поручилась Франція. Въ преніяхъ по сему предмету принимали участіе министръ внутреннихъ дѣлъ, Г. Дюшатель, Дювержье де Горанъ, Одиллонъ-Барро и Дюбуа; наконецъ испрашиваемый кредитъ назначенъ былъ большинствомъ 248 голосовъ противъ 4.

На сегоднишнемъ засѣданіи Г. Алларъ представилъ отдѣленію палаты докладъ коммиссіи о парижскихъ укрѣпленіяхъ; за симъ Г. Дозонъ объяснялъ предложенный имъ обще съ Г. Тайландье проектъ закона противъ дуэлей. Хранитель печати противился принятію въ разсмотрѣніе сего проекта.

— До начатія публичнаго засѣданія, палата разсматривала нѣсколько проектовъ, въ томъ числѣ положеніе объ управленіи колоній и желѣзныхъ дорогъ, и назначила коммиссію для разсмотрѣнія утвержденнаго палатою перовъ постановленія о колоніяхъ, въ коей большинство членовъ благопріятствуетъ освобожденію Негровъ.

— Докладъ о дополнительныхъ и чрезвычайныхъ кредитахъ 1844 и 1845 годовъ, роздавъ былъ членамъ палаты депутатовъ. Составленіемъ сего доклада коммиссіи занимались около трехъ мѣсяцевъ. Требуемые правительствомъ кредиты составляютъ сумму въ 27 милліоновъ.

— Королевскимъ постановленіемъ отъ 22 с. м. призвано на службу, на 1846 годъ, въ сухопутныя войска и на флотъ 80,000 конскриптовъ.

— Во французской арміи состоитъ теперь 8 маршаловъ, 79 генералъ-лейтенантовъ и 115 генералъ-маіоровъ. Старшій изъ маршаловъ по службѣ есть герцогъ Далматскій; онъ получилъ маршальскій жезлъ 19 Мая 1804 года; старшій изъ генералъ-лейтенантовъ — графъ Рейль; онъ произведенъ въ сей чинъ 30 Декабря 1806 года; а старшій изъ генералъ-маіоровъ — графъ Рошуаръ; онъ получилъ сей чинъ 14 Іюля 1814 года. По арміи числится 58 генераловъ. Графъ Ламетъ старше всѣхъ генераловъ; онъ произведенъ былъ въ генералъ-маіоры 1791 года.

— Увѣряютъ, что Г. Гизо намѣренъ отправиться къ водамъ въ Виши, откуда возвратится не прежде, какъ послѣ засѣданій палатъ.

— Теперь во Франціи существуетъ 32 компаніи для постройки желѣзныхъ дорогъ, а именно: 4 для постройки сѣверной дороги, 4 для постройки дороги изъ Парижа въ Ліонъ, 3 изъ Парижа въ Страсбургъ, 3 изъ Ліона въ Авиньонъ, 3 изъ Тура въ Нантъ, и проч.

Англія.

Лондонъ 21 Апрѣля.

Въ рѣчи, произнесенной сэръ Робертомъ Пилемъ при окончаніи шестидневныхъ преній относительно вторичнаго чтенія билля о Майнутской семинаріи, содержалось между прочимъ удостовѣреніе, что означенный прочетъ правительства отнюдь не должно принимать за пріуготовленіе къ назначенію содержанія вообще католическому духовенству въ Ирландіи; такое назначеніе, какъ со стороны самаго духовенства, такъ и со стороны палатъ встрѣтило бы непреодолимыя препятствія.

— Съ пакетботомъ *Montezuma* получены извѣстія изъ Соединенныхъ Штатовъ. Въ Нью-Іоркскихъ журналахъ: *Courier* и *Inguirer* напечатано любопытное извѣстіе объ Орегонской землѣ. По разсказамъ Д-ра Уайта, совершившаго недавно туда путешествіе, колонія при Вилламеттскихъ водопадахъ *(Oregon City)*, распространяется. Въ городѣ считается около тысячи жителеи, въ коемъ находится 3 пильныя и 2 мучныя мѣльницы, одна изъ нихъ стоитъ 15,000 доллеровъ; колонія имѣетъ настоящее колоніальное управленіе, состоящее изъ 15 членовъ, представляющихъ 5 графствъ, кои на 8-дневномъ собраніи рѣшили 25 биллей. Однимъ изъ сихъ биллей воспрещается привозъ, производство и продажа крѣпкихъ напитковъ. Исполнительная власть состоитъ изъ 3 членовъ. Вся эта колонія, по описанію Д-ра Уайта, находится въ цвѣтущемъ состояніи.

— Въ *Morning Chronicle*, отъ 7-го Апрѣля, напечатано: На этой недѣлѣ будетъ разыграна партія въ шахматы двумя лицами, отстоящими другъ отъ друга на 100 англійскихъ (25 нѣмецкихъ миль) миль; для этого имъ ненужно времени болѣе того, которое было бы необходимо, если бы они сидѣли одинъ про-

Minister spraw wewnętrznych P. Duchatel, oraz PP. Duvergier de Hauranne, Odilon Barrot i Dubois; poczém żądany kredyt uchwalono większością 248 głosów przeciw 4.

Na dzisiejszém posiedzeniu, P. Allard złożył w biurze Izby sprawozdanie kommissyi względem obwarowania Paryża; poczém P. Dozon wszedł na mównicę, rozwijając wspólnie z P. Taillandier przedstawiony wniosek, o surowém karaniu pojedynków. Na mowę jego odpowiedział wielki pieczętarz, opierając się temu, aby Izba wzięła pod uwagę rzeczony wniosek.

— Przed posiedzeniem publiczném, Izba roztrząsała kilka praw, a między temi o urządzeniu osad i kolejach żelaznych, oraz wybrała komissyą, do rozbioru przyjętego przez Izbę Parów prawa o osadach, któréj większość składa się ze stronników wyzwolenia Negrów.

— Sprawozdanie o kredytach dodatkowych i nadzwyczajnych na rok 1844 i 1845, zostało dzisiaj rozdane między deputowanych. Kommissya zajmowała się tą pracą trzy miesiące; a ogólna summa kredytu, przez rząd wymaganego, dochodzi 27 milionów.

— Postanowieniem Królewskiem z dnia 22 go b. m. powołanych zostaje na rok 1846 do służby lądowéj i morskiéj, 80,000 popisowych.

— Armią francuzką dowodzą obecnie: 8 Marszałków, 79 Jenerał Poruczników i 115 Jenerał Majorów. Najstarszym z Marszałków, co do służby, jest Xiążę Dalmacyi; mianowany bowiem został 19 go maja 1804 roku. Hrabia Reille, mianowany 30-go grudnia 1806 roku, jest najdawniejszym Jenerał Porucznikiem, a Hr. Rochechouart, podniesiony 14 go lipca 1814 roku do stopnia Jenerał-Majora, jest dziekanem swoich kolegów. Jenerałów w nieczynnéj służbie liczą 58. Hr. Lameth jest najdawniejszym ze wszystkich Jenerałów, gdyż mianowany został Jenerał-Majorem dnia 28 listopada 1791 roku.

— Zapewniaja, że P. Guizot czyni przygotowania do wyjazdu do wód Vichy, gdzie zamierza pozostać czas niejaki, i dopiéro po zamknięciu teraźniejszych posiedzeń Izb wróci do Paryża.

— W téj chwili liczba towarzystw, zawiązanych dla podjęcia się budowy różnych kolei żelaznych we Francyi, wynosi 32; mianowicie: 4 na kolej północną 4 na koléj z Paryża do Lyonu, 3 z Paryża do Strazburga, 3 na koléj z Lyonu do Awinjonu; 6 na koléj z Tours do Nantes i t. d.

Anglia.

Londyn, 21 kwietnia.

Mowa, którą Sir Robert Peel zamknął sześciodniowe rozprawy względem drugiego odczytania bilu o uposażeniu kollegium katolickiego w Maynooth, zawierała między innemi to ważne zapewnienie, iż propozycya gabinetu, w przedmiocie tego uposażenia, nie powinna być uważaną za wstęp do ogólnego uposażenia rzymsko katolickiego duchowieństwa w Irlandyi, jakowe i ze strony tegoż samego duchowieństwa, i ze strony Izb, wielkie i prawie niezwyciężone napotkałoby trudności.

— Pakietbotem *Montezuma* nadeszły wiadomości ze Stanów-Zjednoczonych. Dzienniki New-Yorkskie *Courrier* i *Inquirer*, zawierają względem Oregonu uwagi godną wiadomość. Według opowiadania D-ra White, który tam niedawno odbył podróż, osada przy wodospadach Willametty (Oregon City) bardzo żywo się rozwija. Miasto liczy kilkaset mieszkańców, posiada 3 tartaki i 2 młyny, jeden z nich wartości 15,000 dolarów. Ma formalny rząd kolonialny, z reprezentacyą 5-ciu hrabstw przez 13 członków, którzy właśnie na 8-dniowem zgromadzeniu 25 bilów uchwalili. Jeden z tych bilów zabrania przywozu, fabrykacyi i sprzedaży napojów spirytusowych. Władza wykonawcza składa się z 3 ch członków. Całą tę kolonię opisuje Dr. White, jako żywo rozkwitającą.

— W *Morning-Chronicle* z dnia 7 kwietnia czytamy: „W tym tygodniu grana będzie partya szachów przez dwie osoby, które są o 100 mil angiel. (25 mil niem.) od siebie oddalone, a nie będą potrzebowały więcéj czasu, jak gdyby siedziały naprzeciw siebie przy jednym stoliku. Związek między temi dwóma graczami utrzymywany będzie za po-

тивъ другаго, подлѣ одного столика. Эти два игрока будутъ сообщаться другъ съ другомъ, посредствомъ електрическаго телеграфа. Г. Штейнтонъ, выигравшій посредствомъ писемъ, за два предъ симъ года, извѣстную партію у своего противника въ Парижѣ, займетъ мѣсто подлѣ одного конца юго-западной желѣзной дороги, а Г. Валькеръ, сочинитель извѣстной книжки о шахматной игрѣ, сядетъ подлѣ другаго конца оной. Директоры желѣзныхъ дорогъ охотно согласились на ихъ предложеніе. Партія, какъ полагаютъ, имѣющая начаться въ 10 часовъ утра, окончена будетъ въ продолженіи 3 часовъ.

22 Апрѣля.

На вчерашнемъ засѣданіи верхнею палатою принято значительное число прошеній противъ билля о суммахъ на содержаніе Майнутской семинаріи, при чемъ многіе изъ перовъ объявили, что будутъ поддерживать эти прошенія. Кажется, что многіе изъ знатнѣйшихъ тори, а въ особенности — изъ числа высшихъ сановниковъ церкви, окажутъ сильное противодѣйствіе какъ и члены нижней палаты. Графъ Роденъ, одинъ изъ ораторовъ этой партіи, ревностно защищалъ эти прошенія, и между прочимъ требовалъ, чтобы прежде втораго чтенія сего билля, учреждена была коммисія для разсмотрѣнія преподаваемыхъ въ Майнутѣ догматовъ и учебныхъ книгъ, а равно для изслѣдованія такія ли науки тамъ преподаются, которыя имѣютъ право на пособіе.

— На вчерашнемъ засѣданіи нижней палаты, предполагали разсматривать предложеніе г-на Варда, касательно билля о суммахъ на содержаніе Майнутской семинаріи, но г-нъ Дункомбъ немедленно по начатіи преній внесъ билль о желѣзныхъ дорогахъ, что столько заняло времени, что нѣкогда было продолжать пренія о биллѣ, касательно суммъ на содержаніе означенной семинаріи; сэръ Инглисъ видя это, совѣтовалъ отсрочить засѣданіе, на что сэръ Робертъ Пиль охотно согласился, для того, какъ самъ сознался, чтобы противниковъ сей мѣры лишить права жаловаться на излишнюю поспѣшность въ этомъ дѣлѣ.

— Лордъ Мельбурнъ, такъ сильно ушибся, выходя изъ экипажа, что уже нѣсколько дней лежитъ въ постелѣ. Принцъ Альбертъ посѣтилъ лорда, а Королева ежедневно посылаетъ каммергера, освѣдомляться о его здоровьѣ. Изъ числа особъ высшаго сословія, болѣе всѣхъ заботится о больномъ герцогъ Веллингтонъ.

23 Апрѣля.

Вчера Королева ѣздила съ принцемъ Альбертомъ изъ Букингамскаго дворца въ Блакваль для того, чтобы осмотрѣть стоящій тамъ на якорѣ, вновь построенный огромный пароходъ *Great Britain*. Ея Величество пробыла слишкомъ часъ на семъ пароходѣ и одобрила какъ самое строеніе, такъ и вообще устройство онаго. *Great Britain* назначенный, какъ извѣстно, для сообщенія съ странами, лежащими за атлантическимъ океаномъ, есть огромнѣйшее изъ всѣхъ судовъ англійскаго флота, имѣетъ 322 фута въ длину (слѣдовательно 112 футами длинѣе линѣйнаго 120 пушечнаго корабля *the Queen*), шесть мачтъ и паровую машину въ 1,000 силъ, которая посредствомъ Архимедова винта доставляетъ кораблю возможность идти по 25 миль въ часъ.

— 19-го с. м. вновь построенная въ Аштонѣ арка, для отраслей желѣзной дороги изъ Шеффильда въ Манчестеръ, обрушилась, при чемъ погибло 18 или 20 работниковъ.

— Въ *Times* пишутъ, что 19 числа носились въ Ливерпулѣ слухи о снятіи блокады въ Монтевидео.

25 Апрѣля.

Сэръ Робертъ Пиль представитъ сегодня палатѣ проектъ преобразованія банковъ въ Шотландіи. Вчерашняго дня депутаты означенныхъ банковъ имѣли совѣщаніе съ предсѣдателемъ кабинета, и старались отклонить его отъ сего намѣренія. Вчера, тоже собралось значительное число Шотландскихъ дворянъ съ тѣмъ, чтобы принять соотвѣтственныя мѣры къ отмѣнѣ сего преобразованія.

— Генералъ-лейтенантъ графъ Каткартъ, назначенный главнокомандующимъ войсками въ англійской Америкѣ, отправится немедленно на мѣсто своего назначенія.

— Герцогъ Мальборугъ заставилъ своего сына маркиза Бландфорта, депутата мѣстечка Вудстока,

mocą elektrycznego telegrafu. P. Staunton, który przed dwoma laty wygrał przez pismo sławną partyę z swoim przeciwnikiem w Paryżu, zajmie miejsce przy jednym końcu drogi żelaznéj południowo-zachodniéj. P. Walker zaś, który wydał znane dziełko o szachach, zasiądzie na drugim jéj końcu. Dyrektorowie kolei żelaznych przychylili się chętnie w rozporządzeniach swych do ich życzeń. Sądzą, że partya, która się rozpocznie o godz. 10 rano, skończy się we trzech godzinach."

Dnia 22 kwietnia.

Izba Wyższa, na wczorajszém posiedzeniu, przyjęła znaczną liczbę prośb przeciw bilowi o uposażeniu seminaryum w Maynooth, przyczém wielu Parów wyraźnie się oświadczyło, że prośby te popierać będą. Zdaje się, że wielu znakomitszych Torysów, a nadewszystko wyższych członków kościoła, wystąpi z równie silną oppozycyą jak niektórzy członkowie Izby Niższéj. Hr. Roden, jeden z główniejszych organów tego stronnictwa, mówił nader żarliwie za pomienionemi petycyami, a między innemi żądał, aby przed drugiém odczytaniem bilu w Izbie Wyższéj, ustanowiona była komissya, mająca przejrzeć wykładane w Maynooth dogmata i xiążki do nauki używane, tudzież zdać sprawę, czy te nauki są tego rodzaju, że mają prawo do wsparcia.

— Na wczorajszém posiedzeniu Izby Niższéj. miano, z porządku dziennego, zająć się wnioskiem P. Ward, w przedmiocie bilu o uposażeniu seminaryum Maynooth, ale P. Duncombe, zaraz przy rozpoczęciu obrad, wniósł bil o drogach żelaznych, co tyle zabrało czasu że nie można już było wszczynać rozpraw nad bilem uposażenia. Widząc to Sir Inglis, radził odroczyć posiedzenie, na co Sir R. Peel chętnie zezwolił, z powodu, jak sam wyraził, aby przeciwnikom tego billu odjął pozor do zażaleń na zbyt wielki w jego przeprowadzeniu pośpiech.

— Lord Melbourne, wysiadając z powozu, tak mocno się skaleczył, że od dni kilku leży w łóżku. Xiążę Albert odwiedzał Lorda osobiście, a Królowa posyła codziennie szambelana, dla dowiedzenia się o jego zdrowiu. Z osób należących do piérwszego towarzystwa, szczególniejszą choremu okazuje troskliwość Xiążę Wellington.

Dnia 23 kwietnia.

Królowa opuściła wczoraj wraz z Xięciem Albertem pałac Buckingham, i udała się przez Greenwich do Blackwall, dla obejrzenia stojącego tam na kotwicy nowo-zbudowanego olbrzymiego parostatku *Great-Britain*. Monarchini bawiła przeszło godzinę na okręcie, i wynurzyła swe zadowolenie z jego budowy i urządzenia. *Great-Britain*, przeznaczony, jak wiadomo, do służby za-Atlantyckiéj, jest największym statkiem marynarki angielskiéj; ma 322 stóp długości, a zatém o 112 stóp dłuższy od okrętu liniowego *the Queen* o 120 działach; opatrzony 6 masztami i machiną o sile 1,000 koni, która za pośrednictwem śruby Arhimedesa, posuwa okręt z prędkością 25 *mil* na godzinę.

— Dnia 19-go b. m. nowo zbudowane arkady w Ashton, na rozgałęzieniu kolei z Sheffield do Manchester prowadzącéj, zawaliły się; przyczém zginęło 18 do 20 pracujących tam robotników.

— *Times* donosi, iż w Liverpool 10-go b. m. głoszono o zniesieniu blokady w Montevideo.

Dnia 25 kwietnia.

Sir R. Peel złoży dzisiaj Izbie Niższéj plan reformy banków w Szkocyi. Deputacya od rzeczonych banków miała wczoraj naradę z piérwszym Ministrem, w celu odwiedzenia go od tego kroku. Wczoraj także zgromadziła się znaczna liczba szlachty Szkockiéj, w zamiarze przedsięwzięcia stosownych środków do oparcia się téj reformie.

— Jenerał-Porucznik Hr. Cathcart, mianowany naczelnym wodzem wojsk, stojących w Ameryce angielskiéj, udaje się niezwłocznie na miejsce swego przeznaczenia.

— Xiążę Malborough zmusił syna swego, Margr. Blandfort, reprezentanta miasteczka Woodstock, zależą-

принадлежащаго герцогу, выйти изъ нижней палаты, потому что маркизъ подалъ голосъ противъ воли отца, при вторичномъ прочтеніи билля о назначеніи суммъ на содержаніе Майнотской семинаріи.

Испанія.

Мадритъ, 18 Апрѣля.

Палата депутатовъ разсматривала и утвердила сегодня бюджетъ по морскому министерству, и вслѣдъ за тѣмъ приступила къ разсмотрѣнію бюджета по министерству финансовъ, послѣдняго въ порядкѣ занятій. При разсмотрѣніи бюджетовъ кортесы дѣйствовали въ совершенномъ согласіи съ министерствомъ; палаты охотно утверждали требуемыя министрами суммы, а министры удвоили жалованье высшимъ чиновникамъ, состоящимъ вмѣстѣ и членами палатъ. При балотированіи только по бюджету военнаго министерства, одинъ изъ чиновниковъ судебнаго вѣдомства, находящійся въ палатѣ, сказалъ военному министру: *Cedant arma togae!* Министръ, приказавъ перевести эти Латинскія слова, отвѣчалъ, что Цицеронъ былъ бы весьма худымъ генераломъ, и не умѣлъ бы справатся съ Аннибаломъ въ битвѣ при Каннахъ.

— Министръ финансовъ распорядился на счетъ составленія описей всѣмъ монастырямъ, назначеннымъ въ продажу, для того чтобы по истребованіи отъ политическихъ начальниковъ заключеній, дать монастырскимъ зданіямъ соотвѣтственное назначеніе, какъ-то: обратить оныя въ казармы, богоугодныя заведенія, на помѣщеніе присутственныхъ мѣстъ, или оставить въ видѣ историческихъ памятниковъ. Тѣ же изъ монастырскихъ зданій, кои не получатъ подобнаго назначенія, будутъ проданы и вырученныя деньги поступятъ въ казну.

— Вчера при дворѣ былъ большой обѣдъ, на 80 кувертовъ, къ которому приглашены были члены дипломатическаго корпуса, министры, генералы и нѣкоторые изъ сенаторовъ и депутатовъ. За столомъ сидѣли, по правую руку Королевы, французскій посланникъ, а по лѣвую, патріархъ Индіи. По правую руку Королевы Христины сидѣлъ председатель министровъ — а по лѣвую, англійскій посланникъ. Послѣ обѣда былъ концертъ.

— Въ одномъ изъ здѣшнихъ журналовъ опровергаютъ слухъ на счетъ бракосочетанія Инфанта Донъ Францискa съ одною изъ неаполитанскихъ принцессъ. Инфантъ не былъ на придворномъ обѣдѣ, и уволилъ маркиза Фальсеса отъ должности гоф-маршала своего двора.

— Посланникъ Венезуэльской республики при Лондонскомъ дворѣ, г-нъ Фортикъ, заключивъ съ здѣшнимъ правительствомъ трактатъ о признаніи независимости этого края, отправляется сегодня чрезъ Кадиксъ въ Лондонъ.

— Въ одномъ изъ журнаовъ утверждаютъ, что Королева 10-го Мая, лично закроетъ засѣданія по 10-е Октября.

— Изъ Виго пишутъ, что Карлисты снова стараются возжечь междоусобія въ Галиціи.

Турція.

Константинополь, 3 Апрѣля.

На прошедшей недѣлѣ, Султанскій каммергеръ отправился къ Мегмеду-Али-Пашѣ, топханскому губернатору, и сопровождалъ его съ большимъ великолѣпіемъ къ В. Визирю, для выслушанія тамъ письменнаго султанскаго постановленія, которымъ паша назначается супругомъ послѣдней сестры Султана, Адили-Султанши. Утверждаютъ, что Мегмедъ-Али-Паша весьма неохотно подчинился сему султанскому постановленію. Это честь, которая всегда стоитъ дороже своей дѣйствительной цѣны. Мегмедъ-Али-Паша женатъ и имѣетъ уже двухъ женъ, изъ которыхъ одну весьма любитъ. Онъ любилъ иногда посѣщать театръ, прогуливаться въ Перѣ, словомъ былъ освободенъ; теперь же онъ долженъ сдѣлаться невольникомъ женщины, которую никогда не видалъ, и къ которой ничего болѣе не можетъ чувствовать кромѣ равнодушія, если не отвращенія, ибо портретъ, на коемъ она изображена, весьма незавиденъ. Онъ долженъ оставить всѣ свои привычки, удовольствія и первое свое семейство для то-

cego od Xięcia, do opuszczenia Izby Niższéj, z powodu, że Margrabia, przeciw woli ojca, głosował za drugiém odczytaniem bilu uposażenia seminaryum w Maynooth.

Hiszpania.

Madryt, 18 kwietnia.

Izba Deputowanych ukończyła dzisiaj rozbiór budżetu ministerstwa marynarki i przyjęła go w zupełności. Następnie rozpoczęła rozprawy nad budżetem dla ministerstwa skarbu, który jest już ostatnim z porządku. Przy rozbiorach budżetów, panowało najlepsze porozumienie między gabinetem a Izbami; bo jeżeli z jednéj strony Kortezy chętnie uchwaliły wymagane od Ministrów summy, z drugiéj Ministrowie, podwoili płace wyższych urzędów, zajmowanych przez członków Izby. Tylko przy głosowaniu nad budżetem dla ministerstwa wojny, jeden z urzędników sądowych, zasiadający w Izbie, rzekł do Ministra wojny: *cedant arma togae!* Jenerał kazał sobie słowa te wytłumaczyć, poczém oświadczył mówcy, że Ciceron byłby bardzo złym Jenerałem, i pewnieby nie potrafił zapobiedz zwycięztwu Annibala pod Kannami.

— Minister skarbu polecił wszystkim Intendentom, aby spisali listy imienne wszystkich klasztorów, majacych być sprzedanemi, a to aby rząd, zasiągnąwszy zdania naczelników politycznych i ayuntamientow, mógł dać im stosowne przeznaczenie, już to na koszary i domy poprawy, już na biura albo pomniki historyczne. Klasztory zaś, które przez rząd nie będą mogły być korzystnie użyte, sprzedane zostaną na korzyść skarbu.

— Wczoraj był u dworu wielki obiad na 80 osób, na którym znajdowało się Ciało Dyplomatyczne, Ministrowie, Jenerałowie, kilku Senatorów i deputowanych. Po prawéj stronie Królowéj siedział Poseł francuzki, po lewéj Patryarcha Indyjski. Prezesowi Ministrów wyznaczono miejsce po prawéj stronie Królowéj Krystyny, a po lewéj Posłowi angielskiemu. Po obiedzie dano koncert.

— Infant Don Francisco zbija w jednym z tutejszych dzienników pogłoskę o swojém związku małżeńskim z jedną z Xiężniczek Neapolitańskich. Infant nie był na obiedzie u dworu, i oddalił z usług swoich Marszałka dworu, Margrabiego Falces.

— Poseł Rzeczypospolitéj Venezuela, przy dworze Londyńskim, P. Fortique, zawarłszy z tutejszym rządem traktat, uznający niezawisłość jego kraju, powraca dzisiaj przez Kadyx do Londynu.

— Jeden z dzienników twierdzi, iż Królowa uda się 10 maja do Izby Deputowanych, dla odroczenia posiedzeń do 10-go października.

— Z Vigo donoszą, że Karliści na nowo starają się wzniecić wojnę domową w Galicyi.

Turcya.

Konstantynopol 3 kwietnia.

Ostatniéj niedzieli, Szambelan Sułtański udał się do Mehmeda Alego-Baszy, Gubernatora Tophany, i towarzyszył mu z wielką okazałością do W. Wezyra, dla wysłuchania tam postanowienia Sułtana, który przeznacza go stanowczo na małżonka ostatniéj siostry swojéj, Sułtanki Adyli. Zapewniają, że z wielką trudnością Mehmed Ali-Basza dał się nakłonić do poddania się temu sułtańskiemu postanowieniu. Jest to zaszczyt, który zawsze kosztuje drożéj nad wartość. Mehmed Ali Basza jest żonaty; ma już dwie żony, z których jednę bardzo kocha. Lubił niekiedy uczęszczać na teatr, przechadzać się po Pera, jedném słowem, był wolny; teraz zaś ma zostać niewolnikiem kobiéty, któréj nigdy nie widział, i dla któréj nie może czuć nic więcéj prócz obojętności, jeżeli nawet nie odrazę, tak obraz, w jakim ją wystawiają, mało jest dla niéj pochlebny. Musi wyrzec się wszystkich swoich nawyknień i przyjemnością; opuścić swą piérwszą familię, aby się oddać na dyskrecyę swéj nowéj Sułtańskiéj małżonki; ulegać jéj wszelkim kaprysom, mieć dla niéj tysiączne względy: np. nie śmieć usiąść w jéj

го, чтобы подчинить себя милости новой супруги, повиноваться всѣмъ ея прихотямъ, всегда быть ласковымъ съ нею, не смѣть сѣсть въ ея присутствіи, безъ ея дозволенія, не удаляться изъ гарема ни на одну ночь, для какихъ бы то причинъ ни было, и терпѣть тысячи другихъ непріятностей и лишеній, которыя дѣлаютъ весьма незавиднымъ честь сдѣлаться султанскимъ зятемъ или шуриномъ. Обрядъ этого бракосочетанія будетъ происходить послѣ возвращенія Султана изъ поѣздки, которую онъ намѣренъ предпринять въ Никомедію.

— Въ Кербеллѣ случилось происшествіе, вслѣдствіе коего едва не возобновились непріятельскія дѣйствія между Персіею и Турціею. Одинъ персидскій Дервишъ прибылъ изъ Шираса въ Кербелли, гдѣ назвалъ себя двѣнадцатымъ Имамомъ, котораго, по вѣрованію извѣстной персидской секты, ожидаютъ для окончательнаго обращенія міра въ ихъ вѣру. Божественное свое посланіе онъ хотѣлъ доказать поддѣльнымъ кораномъ. Поборники этой секты признали его, напали на иновѣрцевъ и произвели кровавую сѣчу. Недзибъ-Паша, Багдадскій губернаторъ, приказалъ сего Дервиша поймать, привести въ Багдадъ и представить въ судъ, состоящій изъ турецкихъ и персидскихъ улемовъ. Коранъ его признанъ былъ поддѣльнымъ, а онъ самъ богохульникомъ; вслѣдствіе чего Недзидъ-Паша хотѣлъ его татчасъ казнить. Персидскіе улемы торжественно протестовали противъ сего, и отнеслись въ Константинополь, чтобы воспрепятствовать лишенію жизни Дервиша. Недзидъ-Паша есть тотъ самый богдадскій губернаторъ, который за нѣсколько предъ симъ лѣтъ взялъ приступомъ священный для Персовъ городъ Кербелли, и этимъ причинилъ недоразумѣнія между Портою и Персіею, которыя еще до сихъ поръ совершенно не улажены.

— Англійскій посланникъ, какъ утверждаютъ, объявилъ Портѣ, что если споры съ Персіею не будутъ вскорѣ улажены, онъ вынужденъ будетъ оставить Константинополь.

— Прусскій капитанъ Кучковскій, полковникъ турецкой службы, пріобрѣтшій лестную извѣстность важными своими заслугами въ турецкой артиллеріи, выѣхалъ въ отпускъ на три мѣсяца, въ Берлинъ. Утверждаютъ, что по возвращеніи своемъ въ Константинополь, будетъ онъ назначенъ инспекторомъ нѣсколькихъ корпусовъ турецкой арміи.

9 Апрѣля.

5-го с. м. Султанъ, въ сопровожденіи знатнѣйшихъ чиновниковъ, отправился на годичное испытаніе въ училище, основанное при мечети Султана Ахмеда, гдѣ приготовляютъ юношей къ званію чиновниковъ. Воспитанники испытывались въ исторіи, географіи, турецкой и персидской литерετурѣ и проч. Султанъ раздалъ награды прилежнымъ и приказалъ опредѣлить на службу тѣхъ, которые окончили уже курсъ.

— Верховный маршалъ Риза-Паша, при распущеніи выслужившихъ сроки солдатъ, получилъ отъ султана въ вознагражденіе за заслуги въ арміи, драгоцѣнную почетную саблю.

— Депутаты съѣзжаются изъ провинцій въ столицу, и уже прибыли сюда представители: Адріанопольскій, Филиппопольскій, Янинскій, Рущукскій, Брусскій и Смирнскій. Паши, съ радушіемъ принимаютъ Мусульманъ, а Греческіе и Армянскіе начальники, Христіянъ. Представителями Смирны избраны два Турка, Грекъ и Армянинъ. Провинціи, въ коихъ христіянское народонаселеніе превышаетъ числомъ Мусульманское, присылаютъ большее число депутатовъ изъ Христіянъ, нежели изъ Мусульмамъ. Засѣданія государственнаго совѣта уже открыты и Адріянопольскіе и Филиппопольскіе депутаты два раза уже тамъ засѣдали.

Бразилія.

По извѣстіямъ изъРіо-Жанейро, отъ 28-го Февраля, полученнымъ въ Лондонѣ, Бразильская Императрица благополучно разрѣшилась отъ бремени принцемъ, 23-го с. м.

obecności, bez jéj upoważnienia; nie wydalać się z Haremu ani jednéj nocy, dla jakichbądź powodów, i tysiące innych znosić niedogodności, które czynią bardzo niepowabnym zaszczyt zostania zięciem lub szwagrem Sułtana. Uroczystość tych zaślubin, odbędzie się po powrócie Sułtana z przejażdżki, która ma odbyć do Nikomedyi.

— W Kerbella zdarzył się wypadek, który łatwo mógł wywołać znowu nieprzyjacielskie kroki pomiędzy Persyą i Turcyą. Perski jeden Derwisz przybył z Syrazu do Kerbelli, gdzie mienił się być dwunastym Imanem, który, podług wiary pewnéj sekty perskiéj, spodziewany jest dla ukończenia nawrócenia świata. Boskie posłannictwo swoje usiłował udowodnić zfałszowanym Koranem. Zwolennicy téj sekty uznali go za Proroka, napadli na innowierców i wielu z nich zabili. Nedzib Basza, Gubernator Bagdadu, kazał tego Derwisza ująć, przyprowadzić do Bagdadu i stawić przed sądem, złożonym z tureckich i perskich Ulemów. Koran jego uznano za zfałszowany, a jego samego winnym bluźnierstwa, w skutek czego, fanatyczny Nedzib-Basza chciał go natychmiast śmiercią ukarać. Atoli Perscy Ulemowie protestowali przeciw temu jak najuroczyściéj i pisali do Konstantynopola, aby zapobiedz straceniu Derwisza. Nedzib Basza jest to ten sam Gubernator Bagdadu, który przez krwawe zdobycie szturmem świętego dla Persów miasta Kerbella, dał był przed kilku laty powód do nieporozumień między Portą i Persyą, ktore jeszcze dotychczas nie są zupełnie załatwione.

— Poseł angielski zagrozić miał Porcie, że jeżeli spory z Persyą nie zostaną wkrótce załatwione, będzie musiał opuścić Stambuł.

— Prusski Kapitan Kuczkowski, Półkownik w służbie tureckiéj, znany zaszczytnie z wielkich swoich zasług w artylleryi tureckiéj, wyjechał za trzymiesięcznym urlopem do Berlina. Zapewniają, że po powrócie do Konstantynopola, mianowany będzie Inspektorem kilku korpusów armii tureckiéj.

Dnia 9 kwietnia.

Dnia 5 go b. m., Sułtan, w towarzystwie dostojnych urzędników, udał się do szkoły przy meczecie Sułtana Achmeda, w któréj się młodzież kształci na urzędników, dla znajdowania się na examinie rocznym. Uczniowie byli examinowani z historyi, jeografii, literatury Perskiéj i Tureckiéj, i t. p. Sułtan nagrodził najpilniejszych, i rozkazał natychmiast umieścić w biurach tych, którzy już pokończyli kursa.

— Wielki Marszałek Riza Basza, przy niedawném rozpuszczeniu wysłużonych żołnierzy, otrzymał od Sułtana, jako znak wdzięczności za usługi armii wyświadczone, kosztowną szablę honorową.

— Deputowani prowincyj, zbierają się ze wszech stron do stolicy. Przybyli tu już reprezentanci Adryanopolu, Philippopel, Janiny, Ruszczuku, Brussy i Smirny. Muzułmanie znajdują gościnność u Baszów, Chrześcianie zaś u naczelników Greckich i Ormijańskich. Smirnę reprezentuje dwóch Turkow, Grek i Ormijanin. Prowincye, w których ludność Chrześciańska znacznie przewyższa Muzułmańską, przysyłają także większą liczbę deputowanych Chrześcian, niżeli Muzułmanie. Posiedzenia rady państwa już są otworzone, a deputowani z Adryanopolu i Philippopel już tam dwukrotnie zasiadali.

Brezylia.

Podług doniesień z Rio-Janeiro pod datą 28 lutego, w Londynie otrzymanych, Cesarzowa Brezylijska powiła szczęśliwie, 23 go t. m., syna.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга — Печ. позвол. 4 го Мая 1845 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. А. Мухинъ.